

Beslut

**efter kvalitetsgranskning i ämnet slöjd i grundskolans
högstadium vid Strövelstorps skola SO 1 i Ängelholms
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning vid Strövelstorps skola SO 1. Syftet med denna tematiska kvalitetsgranskning är att granska vissa kvalitetsaspekter i ämnet slöjd i grundskolans högstadium.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer: hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Strövelstorps skola SO 1 i följande utsträckning:

I vilken utsträckning får eleverna en slöjdundervisning som främjar deras möjligheter att arbeta med processen i fokus?

Eleverna får i flera delar en slöjdundervisning som främjar deras möjligheter att arbeta med processen i fokus.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Variera arbetsformerna så att eleverna kan dela erfarenheter i ett gemensamt lärande.

I vilken utsträckning ges elever möjlighet att utveckla kunskaper om hållbar utveckling?

Eleverna ges i hög utsträckning möjlighet att utveckla kunskaper om hållbar utveckling.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

I vilken utsträckning omfattas slöjdämnet av ett jämställdhetsperspektiv?

Slöjdämnet omfattas i hög utsträckning av ett jämställdhetsperspektiv.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Uppföljning

Huvudmannen ska **senast 28 oktober 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogat formulär användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se eller med post till Skolinspektionen Postadress: Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:11912) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

I vilken utsträckning får eleverna en slöjdundervisning som främjar deras möjligheter att arbeta med processen i fokus?

Inom denna frågeställning granskas om eleverna får ett aktivt lärarstöd genom hela arbetsprocessen som ger dem möjligheter att utveckla idéer samt utveckla och använda strategier. Vidare granskas om undervisningen är stimulerande, motiverande och utmanande samt om eleverna löpande och tillsammans med läraren får möjlighet till reflektion över process och resultat.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna får i flera delar en slöjdundervisning som främjar deras möjligheter att arbeta med processen i fokus.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare och elever, lektionsobservationer av slöjdundervisningen samt inkommen dokumentation från huvudmannen.

Processinriktat lärarstöd

Granskningen visar att lärarstödet i slöjdundervisningen är processinriktat och sker genom dialog i form av formativ respons.

Det stöd som lärare ger till elever är utformat så att eleverna har möjlighet att utveckla idéer och använda olika strategier för att lösa en uppgift. Lärare och elever beskriver att en arbetsprocess inleds med en längre genomgång där läraren berättar om arbetsprocessen liksom om material, tekniker och relevanta begrepp. Lärarna berättar att de ger inspiration till eleverna genom filmer, bilder och lärar- eller elevexempel och därefter får eleverna göra en skiss. Lärarna ger sedan tips och råd kring skissen och kan uppmuntra dem att utveckla kreativiteten i designen eller ändra mått vid behov. Vid Skolinspektionens lektionsobservation i materialinriktningen textil, gav läraren vägledning till eleverna i arbetet med att göra en skiss av en tovad skål. Eleverna uppmanades att vidareutveckla sin skiss utifrån en

film de sett och läraren gick sedan runt till elever och gav återkoppling på skissen. Elever uppger i intervju att de även kan ändra sin skiss under arbetsprocessen, om de exempelvis får en ny idé som de vill addera till föremålet. Vidare beskriver både lärare och elever i intervju att elever kontinuerligt får stöd i att pröva olika sätt att arbeta och att lärare visar olika alternativa tillvägagångssätt. Exempelvis visar lärare olika tekniker eller visar filmer som förklarar olika tekniker och moment. Elever berättar att lärare exempelvis kan visa olika typer av stygn som eleverna kan välja på i arbetet.

Lärarna ger eleverna kontinuerligt stöd och återkoppling under pågående arbetsprocess. Lärare uppger att de under arbetsprocessen visar och instruerar hur eleverna kan lösa olika problem men att de låter eleverna pröva att utföra momenten själva. Detta bekräftas både i elevintervjuer och i Skolinspektionens lektionsobservationer. Ett exempel från en lektionsobservation i materialinriktningen textil är då en elev behövde stöd i sitt nyss påbörjade arbete med tovning. Läraren samtalade med eleven om vad som var svårt och visade hur hen kunde göra. Eleven fick sedan själv prova genom att härma läraren. En elev beskriver vidare i intervju att en lärare i materialinriktningen trä och metall visade hur man knyter en speciell knut, men att läraren sedan tog upp knuten så att eleven själv fick prova. Elever uppger att de brukar få öva på tekniker i arbetsprov innan de tillverkar olika föremål. Exempelvis fick de först träna på att använda sickel och stämjärn innan de påbörjade arbetet med en skål i trä. Lärare uppger i intervju att de ger eleverna kontinuerlig återkoppling genom att ha en dialog med eleverna om överväganden i arbetet, hur de tänker, vad nästa steg är och hur de ska lösa ett problem som uppstår.

Utmanande undervisning

Granskningen visar att undervisningen är motiverande och utmanande och att arbetsformerna i viss utsträckning varierar.

Undervisningen är utformad så att eleverna oavsett kunskapsnivå stimuleras till utveckling. Lärare beskriver att eleverna inleder terminen med en gemensam uppgift men att de kan välja att utföra den på olika sätt och med olika svårighetsnivå. Elever ger exempel från materialinriktningen trä och metall där de i arbetet med en svepask kunde välja mellan botten av olika svårighetsgrader samt göra mer eller mindre avancerade kurbitsmålningar på asken. Elever lyfter vidare att de i materialinriktningen textil fick se exempel på hur en tröja som de skulle sy kunde göras på olika svårighetsnivåer. Lärare och rektorn beskriver att det är en progression i elevernas arbete i slöjd, då eleverna lär sig en grund i de lägre årskurserna som de sedan utvecklar för varje årskurs. Lärare och elever uppger i intervjuer att lärarna överlag har höga förväntningar på elever oavsett bakgrund eller kön, men att lärare behöver anpassa sina förväntningar

utifrån elevers förkunskaper. Lärare uppger att de ibland valt arbetsområden som är på för hög nivå för eleverna och att de därför behövt planera om. Elever beskriver att lärarna uppmuntrar dem och visar att de tror på dem, exempelvis att de ska tänka fritt och prova på olika saker i arbetet. Lärarna får dem att inte ge upp och när det har blivit fel så visar lärarna hur de kan göra om och få till det bättre, enligt elever.

Arbetsformerna varierar till viss del så att eleverna får dela erfarenheter med varandra och på så sätt utveckla lärandet. Lärare uppger att eleverna främst arbetar enskilt på högstadiet men att de uppmuntrar eleverna att stötta varandra. Lärarna samtalar också med eleverna om hur elever kan hjälpa varandra på olika sätt utan att ta över någons arbete. Lärare uppger även att de brukar samla alla elever runt ett bord för att visa vissa moment, till exempel sådant som läraren ser behöver förklaras för alla igen. Detta bekräftas i en av Skolinspektionens lektionsobservationer då läraren organiserat undervisningen så att elever står samlat runt ett par bord när de ska påbörja arbetet med en tovad skål. Eleverna får instruktioner av läraren och eleverna hjälper sedan varandra och ger råd, exempelvis om att lägga ullen i rätt riktning utifrån fibrerna. Elever berättar i intervju att de främst brukar arbeta enskilt, men att lärare kan uppmuntra dem att be andra elever om hjälp. Dock framgår av intervju med lärare och elever att lärare sällan organiserar undervisningen på högstadiet så att elever samarbetar, exempelvis i par eller grupp.

Reflektion över process och resultat

Granskningen visar att undervisningen innehåller moment där eleverna löpande reflekterar över arbetsprocessen och resultat tillsammans med lärare.

Lärare ställer löpande frågor till eleverna och låter dem reflektera över och utvärdera sitt arbete. Såväl lärare som elever uppger i intervju att lärarna kontinuerligt ställer frågor om hur det går, varför det blev på ett visst sätt och hur eleverna kan gå vidare i sitt arbete. Lärare beskriver att de försöker få eleverna att själva identifiera problem och komma på en lösning men att de samtidigt vägleder eleverna. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer ställde lärarna frågor till eleverna, till exempel hur elever tänkte sig att botten på en skål skulle se ut eller hur eleverna tänkte kring tekniken i arbetet med materialet ull. I en lektionsobservation blev en elev klar med sitt arbetsprov och läraren berömde elevens utveckling och hjälpte sedan eleven att resonera kring material och storlek på det riktiga smycket som skulle tillverkas senare i ett annat material. Lärare och elever uppger i intervju att eleverna får reflektera i slutet av ett arbetsområde då eleverna gör en individuell skriftlig reflektion kring arbetsprocessen och slutproduktens resultat. De får svara på frågor så som om de följt planeringen eller inte samt hur olika överväganden påverkat

slutproduktens resultat. Både elever och lärare berättar att lärarna använder elevernas slutreflektioner i det fortsatta slöjdarbetet och att lärarna är medvetna om vad eleverna vill utveckla vidare.

Identifierat utvecklingsområde

Utvecklingsområde 1

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Variera arbetsformerna så att eleverna kan dela erfarenheter i ett gemensamt lärande.

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.¹ Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska även främja elevernas harmoniska utveckling. Detta ska åstadkommas genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer.²

Motiveringen till utvecklingsområdet är att undervisningen till viss del är ensidigt utformad då arbetsformerna oftast utgörs av individuellt arbete. Eleverna får därför i begränsad utsträckning möjlighet att arbeta med andra elever för att lära tillsammans. Genom att lärare i större utsträckning ser till att eleverna får möjlighet att samarbeta med andra elever, så kan eleverna dela erfarenheter i ett gemensamt lärande.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ser till att lärarna varierar arbetsformerna så att eleverna kan dela erfarenheter i ett gemensamt lärande.

---

¹ Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning.

² Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.

I vilken utsträckning ges elever möjlighet att utveckla kunskaper om hållbar utveckling?

Inom denna frågeställning granskas i vilken utsträckning undervisningens innehåll bidrar till att eleverna utvecklar kunskaper om material och metoder utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Vidare granskas om undervisningen utformas så att eleverna får möjlighet att reflektera kring hur det egna arbetet påverkar miljön och hur de kan använda olika metoder för resurshushållning.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i hög utsträckning möjlighet att utveckla kunskaper om hållbar utveckling.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare och elever, lektionsobservationer av slöjdundervisningen samt inkommen dokumentation från huvudmannen.

Material- och metodkunskap utifrån hållbar utveckling

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna fördjupad förståelse och kunskap om olika material och olika slöjdmetoder utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Undervisningen ger eleverna möjlighet att få kunskaper om olika materials egenskaper samt hur dess ursprung och framställning påverkar miljön. Såväl elever som lärare uppger att de i undervisningen har samtalat om olika typer av material, hur de framställs och om miljöpåverkan. Elever beskriver att lärarna i båda materialinriktningar visar filmer och berättar om materials ursprung, egenskaper och miljöpåverkan, till exempel om odling och transporter. Lärarna brukar göra det vid starten av nya projekt och i slutet av terminen när de ska skriva sin slutreflektion. Elever uppger exempelvis att de fått lära sig om bomull och rotting i relation till hållbarhet. En lärare i materialinriktning trä och metall uppger att hen alltid presenterar material de ska arbeta med utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Läraren tar exempelvis upp skillnader kring transporter mellan olika material, exempelvis björkträet de använder till svepaskar jämfört med

rottingen som de använder till korgar. I en av Skolinspektionens lektionsobservationer har en lärare i materialinriktningen textil en genomgång om materialet ull och dess egenskaper. Eleverna ska enligt lärare få ett häfte om ullsvinn senare att använda i sin slutreflektion.

Eleverna får kunskaper om olika slöjdmeter som bidrar till slöjdprodukter som är användbara, välgjorda eller håller länge. Lärare uppger att de alltid samtalar om kvalitet och hållbarhet i produkterna med eleverna. Lärare beskriver att det handlar om hur eleverna hanterar sitt material och att de använder rätt teknik, så som hur eleverna sätter sina skruvar, hur de undviker sprickor i träet eller lägger till rätt sömsmån när de syr. Lärare betonar också vikten av en tänkt mottagare för att säkerställa att föremålet kommer till användning. Elever ger i intervju exempel på att lärare samtalar med dem om att vara noggranna och skapa hållbara föremål som någon vill använda. Exempelvis har lärare poängterat vikten av att blötlägga träet noga i arbetet med svepaskar och berättat att dragkedjan på en necessär ska sys på ett visst sätt för att skapa en hållbar produkt. Eleverna ger exempel på föremål de tillverkat i slöjden som de fortfarande använder såsom korgar av rotting, trälådor och necessärer.

Reflektion och val under arbetsprocessen utifrån ett hållbarhetsperspektiv

Granskningen visar att eleverna får reflektera över olika val utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Undervisningen ger eleverna möjlighet till reflektion över hur det egna arbetet kan påverka miljön. Lärarna uppger att eleverna får arbetsblad i början av varje projekt där de bland annat ska reflektera kring hållbarhet genom att beskriva egenskaper hos materialet och hur materialet påverkar miljön. Eleverna får sedan även reflektera kring miljöfrågor i samband med slutreflektionen. En elev berättar att hen i sin slutreflektion skrev om bomull som hen använt i sitt föremål och bomullens egenskaper och miljöpåverkan. I intervju med både lärare och elever framkommer att lärarna därutöver uppmanar eleverna att tänka på resurshushållning utifrån att återanvända och inte slösa på material. Eleverna ger exempel på att de i den egna arbetsprocessen använder spillbitar i materialinriktningen trä och metall och att de i materialinriktningen textil klipper i kanten av ett tyg och inte mitt i. En lärare uppger att elever som arbetar med smycken först får öva sig på järntråd och att läraren förklarar för eleverna att de arbetar så för att järn är lätt att återvinna. I intervjuer med både lärare och elever framkommer vidare att de i slöjdundervisningen har haft olika typer av återbruksprojekt. I en årskurs har eleverna exempelvis fått tillverka påsar av spilltyg för att förvara sina slöjdarbeten i och i mån av tid har elever fått arbeta med återbruksprojekt såsom att sy om trasiga jeans och

även fått ta med saker hemifrån för att laga. Under en av Skolinspektionens lektionsobservationer var syftet med lektionen bland annat att reflektera kring olika materials hållbarhet. Läraren gjorde under lektionen vissa jämförelser mellan naturmaterial som ull och bomull och syntetiskt material.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

I vilken utsträckning omfattas slöjdämnet av ett jämställdhetsperspektiv?

Inom denna frågeställning granskas i vilken utsträckning rektorn organiserar skolans jämställdhetsarbete kopplat till slöjdämnet. Vidare omfattar granskningen lärarnas arbete med jämställdhet i slöjdundervisningen.

Skolinspektionen bedömer följande: Slöjdämnet omfattas i hög utsträckning av ett jämställdhetsperspektiv.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare och elever, lektionsobservationer av slöjdundervisningen samt inkommen dokumentation från huvudmannen.

Skolans jämställdhetsarbete för slöjdämnet

Granskningen visar att rektorn organiserar slöjdämnet så att elever oavsett kön möts och arbetar tillsammans.

Rektorn ser till att flickor och pojkar möts i slöjdundervisningen, genom att rektorn har organiserat undervisningen så att eleverna läser båda materialinriktningarna växelvis under hela högstadiet. Rektorn och lärare uppger i intervju att orsaken till att eleverna läser båda materialinriktningar är dels för att säkerställa att alla elever ska möta alla delar av slöjdundervisningen, dels utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Rektorn berättar att när de tidigare erbjöd elever att välja materialinriktning på högstadiet, kunde de se att grupperna blev snedfördelade utifrån ett könsperspektiv då flickorna i första hand valde materialinriktningen textil och pojkarna materialinriktningen trä och metall. Det framgår av inkommen i dokumentation som begärts in från

huvudmannen, att slöjdgrupperna i samtliga årskurser i högstadiet är könsblandade. Lärare uppger att skolans organisering av slöjdundervisningen ger flickor och pojkar möjligheter att samverka med varandra. Av samtliga intervjuer framgår att både flickor och pojkar får möjlighet att arbeta med slöjdens olika material och att möjligheten finns för eleverna att kombinera material. Elever har exempelvis valt att ha smidda knoppar till locket på en svepask eller läderhandtag till en trälåda som de skapat.

Jämställdhetsperspektiv i undervisningen

Granskningen visar att lärarna lyfter föreställningar och normer om kvinnligt och manligt med eleverna.

Lärarna arbetar löpande för att vidga och utmana elevernas föreställningar om kvinnligt och manligt. En lärare beskriver att hen väljer exempel i undervisningen på ett medvetet sätt för att bredda elevernas perspektiv av kvinnligt och manligt, så som genom att lyfta fram manliga modedesigners och skräddare eller genom att visa en film om en manlig textilkonstnär när hen undervisar om broderiteknik. Läraren lyfter jämställdhetsfrågor när hen pratar om tillverkning av textilier och arbetsvillkor i textilfabriker. Lärarna beskriver också att de samtalar med eleverna om jämställdhet då sådana frågor kommer upp i undervisningen. Exempelvis kan elever fundera över varför de inte själva får välja materialinriktning och då berättar lärare att det bland annat beror på att de utgått ifrån ett jämställdhetsperspektiv i sin organisation av slöjdamnet. Lärarna har också uppmärksammat att det kan finnas en jargong bland elever om vad som är kvinnligt och manligt i relation till slöjden. Elever kan till exempel säga att det "bara är gamla tanter som stickar". Lärare uppger att när detta kommer upp så samtalar de tillsammans om att slöjdens inriktningar inte är något som har med könstillhörighet att göra. Därutöver har lärarna numera organiserat undervisningen så att eleverna i mindre utsträckning får välja vad de ska göra bland annat för att alla elever ska utmanas att prova olika material eller metoder som traditionellt sett kan ses som manliga eller kvinnliga. Lärarna uppger att elevers val därför inte blir lika könstraditionella som tidigare. Rektorn beskriver att hen i observationer av slöjdundervisningen sett att lärarna bemöter flickor och pojkar likvärdigt och att flickor och pojkar har samma förutsättningar i slöjdundervisningen, något som även eleverna bekräftar i intervju. I lärarintervjun framkommer också att lärarna samtalar med elever om syftet med slöjdundervisningen. Lärarna ger då en historisk bakgrund till ämnet kopplat till jämställdhet och har en diskussion i klassrummet kring det. En lärare säger att hen själv är ett exempel på att man kan välja vad man vill arbeta med utan att följa könsnormer. Lärarna för även samtal om att färdigheter som elever

utvecklar i ämnet slöjd kan vara värdefulla både för hjärnans utveckling och för många olika typer av yrken.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Christina Wallin

Beslutsfattare

Signerat av: Christina Wallin

X Åsa Pleiner

Föredragande

Signerat av: Åsa Pleiner

I handläggningen av ärendet har även Maria Hermansson, utredare, deltagit.

Bilaga 1: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Strövelstorps skola SO 1 den 18 mars 2026. Besöket genomfördes av utredarna Åsa Pleiner och Maria Hermansson.

Skolenheten är en kommunal skola verksam i Ängelholms kommun med förskoleklass och grundskola, årskurserna 6–9. Årskurs 6 ingår inte i granskningen. På skolenheten går cirka 150 elever.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Två lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektorn
- Dokument som begärts in från huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från de skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport.

Bilaga 2: Granskningens utgångspunkter

Granskningens syfte

Syftet är att granska vissa kvalitetsaspekter i undervisningen i ämnet slöjd i grundskolans högstadium. Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen tagit fram inom de olika frågeställningarna.

Granskningens frågeställningar

1. I vilken utsträckning får eleverna en slöjdundervisning som främjar deras möjligheter att arbeta med processen i fokus?
2. I vilken utsträckning ges elever möjlighet att utveckla kunskaper om hållbar utveckling?
3. I vilken utsträckning omfattas slöjdämnet av ett jämställdhetsperspektiv?

Kvalitetskriterier

Processinriktat lärarstöd

Lärarstödet är processinriktat så att eleven visas på möjliga alternativ för att kunna utveckla idéer samt utveckla och använda olika strategier för att lösa sin arbetsuppgift.

Lärarstödet är stöttande och innehåller dialog i form av formativ respons under arbetsprocessen.

Utmanande undervisning

Undervisningen är motiverande och utmanande så att alla elever, oavsett nivå i kunnande, stimuleras till utveckling.

Arbetsformerna varierar mellan individuellt arbete och arbete i par eller grupp så att eleverna kan dela erfarenheter i ett gemensamt lärande.

Reflektion över process och resultat

Undervisningen innehåller moment där eleverna löpande uppmanas att, tillsammans med lärare, reflektera över sin arbetsprocess, inklusive resultat, i syfte att främja utveckling av handlingsberedskap, kreativitet och självständighet.

Material- och metodkunskap

Undervisningen innehåller moment för att ge eleverna en fördjupad förståelse av olika materials egenskaper och ursprung utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Undervisningen innehåller moment för att ge eleverna kunskap om slöjdmeter för framställning av funktionella och hållbara slöjdprodukter.

Reflektion och val under arbetsprocessen

Undervisningen utformas så att eleverna ges möjlighet att reflektera kring hur det egna arbetet påverkar miljön och välja hur de i den egna slöjdprocessen kan använda olika metoder för resurshushållning.

Skolans jämställdhetsarbete för slöjdämnet

Rektor organiserar slöjdämnet så att elever, oberoende av könstillhörighet möts och arbetar tillsammans.

Jämställdhetsperspektiv i undervisningen

Läraren reflekterar och diskuterar föreställningar och normer om kvinnligt och manligt tillsammans med eleverna.

Läraren arbetar inom undervisningen för att vidga och utmana elevernas föreställningar utifrån icke-könstraditionellt perspektiv i val av material och metod.

Bilaga 3: Författningsstöd

Skolinspektionens granskning ska avse den granskade verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer.³

Av skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.⁴ Vidare ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.⁵

Av skollagen framgår vidare att alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.⁶

Av läroplanen framgår att skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska även främja elevernas harmoniska utveckling. Detta ska åstadkommas genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer.⁷

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd.⁸ I läroplanens andra del om övergripande mål och riktlinjer framgår att skolan ska:

---

³ 26 kap. 20 § skollagen.

⁴ 1 kap. 4 § skollagen.

⁵ 1 kap. 5 § skollagen.

⁶ 3 kap. 2 § skollagen, se även 3 kap. 5 och 7 §§ skollagen gällande extra anpassningar och särskilt stöd.

⁷ Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.

⁸ 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

- erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt
- ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga.

Lärarna ska:

- sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.
- ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan och ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel
- organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga, upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt samt successivt får fler och större självständiga uppgifter och ett ökat eget ansvar.⁹

Undervisningen i ämnet slöjd ska enligt kursplanen syfta till att eleverna utvecklar förmågan att formge och framställa föremål genom att arbeta med olika material och hantverkstekniker. Eleverna ska bland annat:

- ges möjligheter att utveckla sin skicklighet i en process där tanke, sinnesupplevelse och handling samverkar
- ges förutsättningar att arbeta med färg, form och funktion för att skapa olika estetiska och kulturella uttryck
- ges förutsättningar att utveckla idéer samt överväga olika lösningar och tillvägagångssätt i slöjdarbetet
- ges möjligheter att reflektera över arbetsprocesser och resultat för att fördjupa sitt lärande.¹⁰

Det centrala innehållet i slöjd för årskurs 7–9 består av följande tre delar: Slöjdens material, verktyg och hanterverkstekniker, slöjdens arbetsprocesser samt slöjdens uttryck och betydelse för hållbar utveckling. Innehållet i undervisningen inom ”slöjdens arbetsprocesser” handlar bland annat om slöjdarbetets olika delar: idéutveckling, överväganden, framställning samt reflektion över arbetsprocessen och resultatet. Det

---

⁹ Lgr22, 2.2 Kunskaper.

¹⁰ Lgr22, 5 Kursplaner, 5.17 Slöjd.

handlar även om hur delarna i arbetsprocessen samverkar och påverkar resultatet.¹¹

När det gäller kunskaper om hållbar utveckling framgår i läroplanens första del avseende skolans uppdrag att en viktig uppgift för skolan är att ge överblick och sammanhang. Genom ett miljöperspektiv får eleverna möjligheter att både ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.¹²

Vidare anges i kursplanen för slöjd att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla förmågan att välja och hantera material för att främja hållbar utveckling. Undervisningen i ämnet slöjd ska ge eleverna förutsättningar att utveckla förmåga att reflektera över arbetsprocesser och resultat utifrån kvalitet, uttryck och hållbar utveckling. En del av det centrala innehållet för årskurs 7–9 handlar bland annat om jämförelser mellan olika slöjdmaterial utifrån deras kvalitet och påverkan på miljön, resurshushållning genom återbruk, reparation samt vård av material och föremål.¹³

Avseende skolans jämställdhetsarbete och jämställdhetsperspektiv i undervisningen framgår följande i läroplanens första del. Skolan ska:

- aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet
- synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling
- organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.¹⁴

Vidare framgår att skolan aktivt ska verka för jämställdhet. Skolan ska därmed gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för flickor och pojkar, kvinnor och män. Skolan ska också främja interaktion mellan eleverna oberoende av könstillhörighet. Genom utbildningen ska

---

¹¹ Ibid.

¹² Lgr22, 2.2 Kunskaper.

¹³ Lgr22, 5. Kursplaner, 5.17 Slöjd.

¹⁴ Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning.

eleverna utveckla en förståelse av hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter.¹⁵

I läroplanens andra del anges vidare att alla som arbetar i skolan i sin verksamhet ska:

- bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor och att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet
- utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt i det vardagliga arbetet.

Läraren ska:

- synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor
- planera och genomföra undervisningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.¹⁶

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.¹⁷ Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas förutsättningar och behov.¹⁸ På skolenhetsnivå ansvarar rektorn för att det görs ett arbete med att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.¹⁹

I läroplanens andra del om övergripande mål och riktlinjer framgår bland annat att rektorn:

- har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen
- ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna
- har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar bland annat för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och

---

¹⁵ Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.

¹⁶ Lgr22, 2.1 Normer och värden.

¹⁷ 2 kap. 9 § skollagen.

¹⁸ 2 kap. 10 § skollagen.

¹⁹ Se 4 kap. 4–6 §§ skollagen.

organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.²⁰

---

²⁰ Lgr22, 2.8 Rektorns ansvar.